

Gemeenteraad (Het Debat en Het Besluit) GHG

Raadsvoorstel

Vergadering van 25 maart 2021

Gemeente Hardinxveld-

Giessendam - Hardinxveld-

Giessendam

Auteur: Sonja van der Stel

sm.vander.stel@hardinxveld-

giessendam.nl

Uitgangspuntennotitie servicegemeente Dordrecht voor bedrijfsvoering

Voorgesteld besluit

1. Kennis te nemen van de 'Uitgangspuntennotitie toekomstige samenwerking Drechtstedengemeenten' van de gemeente Dordrecht (bijlage 1).
2. In te stemmen met de lokale kaders vanuit Hardinxveld-Giessendam voor de voorgenomen transitie van de bedrijfsvoeringstaken van de GR Drechtsteden (nu Servicecentrum Drechtsteden) naar service-gemeente Dordrecht (bijlage 2).
3. In te stemmen met de 'voorwaardelijke instemmingsbrief' aan het college van gemeente Dordrecht waarin een reactie wordt gegeven op de Uitgangspuntennotitie en waarin de lokale kaders voor de transitie naar een servicegemeente voor de bedrijfsvoering zijn opgenomen (bijlage 3).

Inhoud

Inleiding

De colleges van de Drechtsteden hebben vorig jaar in een drietal conferenties met elkaar gesproken over de samenwerking in de Drechtsteden. In eerste instantie ging dit voornamelijk over het sociaal domein, naar aanleiding van een motie die op 29 oktober 2019 werd aangenomen in gemeenteraad van Dordrecht. Tijdens de derde en laatste conferentie, op 27 oktober 2020, kwam (onverwacht) ook de toekomst van de andere dochters van de GRD (SCD, IBD, GBD en OCD) ter sprake. Dit heeft ertoe geleid dat tijdens de conferentie een principebesluit is geformuleerd over de samenwerking in het sociaal domein én de samenwerking in het bedrijfsvoeringsdomein. Inmiddels hebben alle raden van de Drechtsteden ingestemd met het principebesluit. Op 17 december 2020 heeft de gemeenteraad ingestemd met het principebesluit voor de toekomstige vormgeving van de samenwerking in de Drechtsteden. Met het principebesluit is overeengekomen dat voor het sociaal domein de huidige Gemeenschappelijke Regeling wordt omgevormd naar een klassieke Gemeenschappelijke Regeling. Voor het bedrijfsvoeringsdomein betekent dit een transitie naar een servicegemeente vanuit Dordrecht met zakelijke dienstverleningsovereenkomsten.

Tijdens de collegeconferentie van 27 oktober vorig jaar is gesproken over de toekomstige samenwerking in een servicegemeente op het gebied van bedrijfsvoering met zakelijke dienstverleningsovereenkomsten. Uitgangspunt daarbij was het hanteren van verschillende servicelevels met een transparant kostenplaatje. Geen gedwongen winkelnering en commitment voor een aantal jaar voor een bepaald servicelevel. Het doel is dat er in de toekomst op het gebied van bedrijfsvoering slagvaardiger en innovatiever gehandeld gaat worden. Alle gemeenten en andere partners moeten mee kunnen profiteren van een hoger niveau van dienstverlening in termen van de kwaliteit van de producten en diensten, efficiency en maatwerk. En dat tegen dezelfde kwaliteit en

prijs. Deze punten zijn voor ons een belangrijke basis geweest om in te stemmen met het totaalpakket aan veranderingen binnen zowel het sociaal als het bedrijfsvoeringsdomein.

De beide sporen 'sociaal en bedrijfsvoering' lopen deels parallel aan maar er zit verschil in de planning. Hieronder leest u een korte toelichting op beide sporen.

Uitgangspuntennotitie service-gemeente

Het college van gemeente Dordrecht heeft in januari 2021 een Uitgangspuntennotitie vastgesteld voor de 'toekomstige samenwerking Drechtstedengemeenten'. Deze notitie richt zich primair op de transitie van de bedrijfsvoeringstaken naar Dordrecht als servicegemeente. De volgende stap in de voorgenomen transitie is het vaststellen van kaders en uitgangspunten voor het nader uitwerken van een concept GR tekst en het maken van afspraken over de bedrijfsvoering. Het college van Dordrecht heeft haar Uitgangspuntennotitie aangeboden aan de andere colleges en verzoekt het document uiterlijk 1 april 2021 te behandelen in de gemeenteraad.

Hoofdlijnennotitie GR Sociaal

De hoofdlijnennotitie GR Sociaal is naar verwachting begin maart in concept gereed. Daarna volgt bespreking in de college en doorgeleiding naar de gemeenteraden.

Beoogd effect

Het bepalen van kaders voor de toekomstige samenwerking in de Drechtsteden op het gebied van bedrijfsvoering in de transitie naar servicegemeente Dordrecht.

Argumenten

1.1 De Uitgangspuntennotitie bevat de uitgangspunten voor de transitie van het college van Dordrecht

Deze punten komen niet per definitie overeen met de kaders die Hardinxveld-Giessendam hanteert. Conform afspraak was de gemeente Dordrecht aan zet om een Uitgangspuntennotitie uit te werken. Deze is door het college van Dordrecht vastgesteld en vervolgens doorgezet naar de andere colleges ter bespreking. Wij interpreteren de notitie dan ook als de 'kaders van gemeente Dordrecht' voor de transitie naar de service-gemeente. Bij deze nemen wij hier kennis van.

2.1 Het is van belang om nu onze eigen lokale kaders te stellen bij de transitie van de bedrijfsvoering naar de servicegemeente

Bij het nemen van het principebesluit in december 2020 was nog niet alle informatie voor een goede belangenafweging bekend. Dat kon ook niet gezien de korte tijdsspanne. In de uitgangspuntennotitie wordt echter ook een aantal uitgewerkte zaken gemist. Daarom constateren wij dat het nu van belang is om onze eigen lokale kaders te stellen voor de verdere transitie en deze aan de gemeente Dordrecht mee te geven.

Bij de beoordeling van de Uitgangspuntennotitie op onze lokale belangen en het principebesluit constateren wij dat op hoofdlijnen is de notitie een juiste uitwerking is van het principebesluit. Wij onderschrijven de uitwerking wat betreft de beoogde structuur, het tijdspad en de taak- en rolverdeling. Ook begrijpen wij een overname die zoveel mogelijk 'as is' geschiedt. Hierdoor kan zorgvuldig met de huidige GRD dochters en haar werknemers worden omgegaan. Verder is een afnameplicht van het huidige pakket voor bepaalde tijd in overeenstemming met het principebesluit. Na deze periode vervalt de 'verplichte winkelnering' en ontstaat een situatie met meer ruimte voor flexibiliteit, maatwerk en keuzevrijheid in afname van diensten. We hechten daarbij waarde aan het in uitgangspunt 10 'nog te ontwikkelen perspectief op innovatie en maatwerk'. Hiermee wordt ruimte gegeven om al gedurende de looptijd van de eerste dienstverleningsovereenkomst tot meer flexibiliteit en keuzevrijheid te komen. Dat is voor ons een aanknopingspunt dat we graag willen betrekken bij de doorontwikkeling van de (bedrijfsvoering) van onze eigen organisatie.

Naast de uitgangspunten die we onderschrijven, zien we ook een aantal nog op te lossen knelpunten. Het gaat dan met name om zaken die nog onvoldoende zijn uitgewerkt.

A. toonzetting

In de uitgangspuntennotitie wordt de aansluiting gemist bij de toon van het aanbod dat door Dordrecht is gedaan tijdens de collegeconferentie in oktober 2020 om met een uitnodigend aanbod te komen. Er is toen bewust naar Dordrecht gekeken om de uitgangspunten verder uit te werken en daarmee het voortouw te nemen. Dat daarbij een zekere zakelijkheid in acht wordt genomen is voor ons geen belemmering. Uiteindelijk gaat het om het maken van goede afspraken van de borging van de bedrijfsvoering. Voor ons zijn cultuur en gedrag randvoorwaardelijk voor een goede samenwerking, in welke vorm dan ook. Dit behoeft ook in de verdere uitwerking de aandacht.

B. financiën en risico's

Dordrecht beschouwt de transitie als een overgang van onderneming zoals beschreven onder uitgangspunt 5. Het valt op dat daarbij horende vraagstukken rondom transitiekosten, financiële verplichtingen en risico's in de notitie zeer beperkt zijn uitgewerkt en onduidelijk is hoe hier in het vervolgtraject mee omgegaan wordt. De transitiekosten zijn bijvoorbeeld nog niet in beeld. Hierdoor is niet duidelijk in hoeverre sprake kan zijn van een budget neutrale transitie, wat voor Hardinxveld-Giessendam een voorwaarde is. Daarbij lijkt te worden gezocht naar een bepaalde verdeling van de doorlopende financiële verplichtingen en risico's tussen de (toekomstige) oud-eigenaren. Ook dit is nog abstract geformuleerd. Daarnaast staat voor ons de transitie gelijk aan de huidige financiële situatie. Voor Hardinxveld-Giessendam staat centraal dat in de toekomstige situatie een gebalanceerde en verantwoorde verdeling van de financiën en risico's ontstaat. Afspraken die bovendien recht doen aan het feit dat Dordrecht straks eigenaar en dienstverlener is en de andere gemeenten als klanten niet meer kunnen sturen op het beheersen van financiën en risico's.

C. Overname 'as is' en afspraken voor bepaalde tijd

We kunnen ons vinden in een overname 'as is' met afspraken voor bepaalde tijd als bedrijfsmatig uitgangspunt. Wij gaan er daarbij van uit dat alleen het basispakket dat wij nu afnemen bij de GRD hiervan onderdeel is. Aanvullende dienstverleningsovereenkomsten die op dit moment lopen, vallen hier buiten. De afnameverplichting van 4 jaar en de argumentatie hierbij is nog te beperkt onderbouwd en geeft daardoor te weinig comfort. Een periode van 2 jaar met een evaluatiemoment en daarna verlenging van 2 jaar spreekt ons meer aan. Ook missen we de beschrijving en uitwerking van de variabele servicelevels zoals aangekondigd tijdens de collegeconferentie van oktober 2020. Dat kan ons en andere gemeenten een beter beeld geven van de vormgeving van en de verhouding tot de toekomstige servicegemeente.

D. zorgvuldigheid vs. tempo

Dit proces vraagt om zorgvuldigheid en tijd om met elkaar af te wegen welke afspraken worden gemaakt tussen de toekomstige servicegemeente en oud-eigenaren. De snelheid waarmee het proces wordt voorgesteld van besluitvorming tot implementatie per 1 januari 2022 drukt op de zorgvuldigheid van het vormgeven aan inhoud, organisatie, structuur en financiën. Ons doel is in goede samenwerking tot overeenstemming te komen, waarbij met begrip voor elkaar rekening wordt gehouden met de belangen van de diverse partijen. In uitgangspunt 13 wordt gesproken over het tijdpad en de gevolgen van niet (tijdig) positief kunnen besluiten. Nu lijkt het alsof een gemeente die niet instemt met het aanbod van Dordrecht per definitie uit de GR moet treden. Dit is wat ons betreft te kort door de bocht. Het doet geen recht aan een zorgvuldig en gezamenlijk proces met de gemeenteraden en aan een zorgvuldige overgang van de medewerkers van het Servicecentrum Drechtsteden naar de gemeente Dordrecht.

E. toekomstige samenwerkingsrelatie

In de uitgangspuntennotitie missen we een bespiegeling naar de periode na 1 januari 2022. Hoe ziet de verhouding tussen de dan servicegemeente Dordrecht en de gemeenten als klant eruit? Hoe wordt afspraken gemaakt door Dordrecht met de verschillende gemeenten en hoe spreken we elkaar hierover. Wij verwachten van de gemeente Dordrecht als eigenaar van de bedrijfsvoering een transparant beeld van de toekomstige samenwerkingsrelatie waarmee een heldere koers wordt uitgezet.

3.1 Via een voorwaardelijke instemmingsbrief brengen we het college van Dordrecht op de hoogte van onze lokale kaders (bijlage 3)

Via deze brief kan het college van Dordrecht kennis nemen van onze standpunten. Met een voorwaardelijke instemmingsbrief bedoelen wij dat Hardinxveld-Giessendam als basishouding nog altijd positief staat tegenover de voorgenomen transitie en dat wat ons betreft het proces doorgezet kan worden. Daarbij maken we wel helder welke kaders we vanuit Hardinxveld-Giessendam daarvoor hanteren en waar we de uitkomsten van dit vervolgproces aan gaan toetsen. Kortom, deze lokale kaders zijn voorwaardelijk om straks tot overeenstemming te komen over de transitie naar een service-gemeente.

Kanttekeningen

1.1 Door kennis te nemen van de Uitgangspuntennotitie en eigen kaders vast te stellen is in deze fase van de transitie geen eenduidige overeenstemming over de uitgangspunten tussen de zeven gemeenten

De kans is reëel dat na besluitvorming door alle lokale raden over de Uitgangspuntennotitie er diverse aanvullende kaders aan Dordrecht worden meegegeven voor de verdere uitwerking. Niet alleen vanuit Hardinxveld-Giessendam, maar ook door andere gemeenten. Afhankelijk van aard en inhoud van die aanvullende kaders wordt het complexer om tot eenduidige overeenstemming te komen. Met name ook met het oog op het strakke tijdpad waarbij reeds in mei de concept afspraken over van overheveling taken gemaakt moeten zijn. Dit weegt wat ons betreft niet op tegen een zorgvuldig proces.

2.1 De financiële gevolgen voor de voorgenomen transitie naar een service-gemeente zijn nog niet in beeld

Zoals bij de argumenten al is aangegeven zijn de financiële gevolgen en risico's van de transitie nog niet in beeld. Hier wordt de komende periode nader onderzoek naar gedaan. Daarbij spelen diverse aspecten een rol:

- De kosten een rol voor de toekomstige afname van de bedrijfsvoeringstaken. Het uitgangspunt is dat Hardinxveld-Giessendam het huidige pakket, voor dezelfde kwaliteit en voor dezelfde prijs blijft afnemen (voor een bepaalde tijd).
- De transitiekosten zijn nog niet in beeld en er dienen nog afspraken gemaakt te worden over de verdeling ervan. Dit wordt de komende periode nog opgepakt.
- De doorlopende financiële verplichtingen en risico's zijn nog niet inzichtelijk. Verder dienen nog afspraken gemaakt te worden over hoe hier mee wordt omgegaan. Ook deze zaken worden de komende periode nader geïnventariseerd (o.a. risico-analyse).

Financiële informatie

Gezien bovenstaande is het in deze fase niet in te schatten wat de financiële gevolgen van de transitie zijn. Daarmee is ook niet vast te stellen op dit moment of voldaan wordt aan het kader van een (zoveel mogelijk) budget-neutrale transitie.

Communicatie

Communicatie over de voorgenomen transitie vindt in afstemming tussen de zeven gemeenten plaats. Gemeente Dordrecht neemt daarin het voortouw.

Vervolg

Voor beide trajecten is een planning gemaakt door de gemeente Dordrecht. Deze is verwerkt in onze termijnkalender. Daarnaast komen er regionale (technische) bijeenkomsten als voorbereiding op de hoofdlijnennotitie voor de GR Sociaal. Hierover wordt overleg gevoerd met de griffiers.

Openbaar

Ja

Bijlagen

1. Bijlage 1_Uitgangspuntennotitie GRD samenwerking DEF Dordrecht.pdf
2. 2021-03-03 UPN reactie aan college Dordrecht.pdf
3. 2021-03-03 kaders HG bij UPN.pdf
4. Bestuurlijke brief & routekaart colleges 23 februari 2021.pdf
5. Bestuurlijke routekaart transitie GRD.pdf